

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

«Затверджую»

Заступник директора з науково-педагогічної
та навчально-методичної роботи

 Т. М. Марченко

« 29 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
І ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Українська мова і література
Додаткова спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література). Психологія

Дніпро – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання української мови і літератури у закладах освіти» для здобувачів I року навчання денної форми здобуття освіти освітньо-професійної програми **Середня освіта (Українська мова і література). Психологія.**

«Інноваційні технології навчання української мови і літератури у закладах освіти» належить до циклу обов'язкових дисциплін. Мова навчання – українська.

Розробники:

Радіонова Тетяна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології;

Скляр Ірина Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри української філології

Протокол № 11 від «27» червня 2023 р.

Завідувач кафедри української філології доц. Т. М. Радіонова

Схвалено Науково-методичною радою Горлівського інституту іноземних мов

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Голова проф. Т. М. Марченко

© Радіонова Т.М., 2023 р.

© Скляр І.О., 2023 р.

© ГІМ ДВНЗ ДДПУ, 2023 р.

ЗМІСТ

1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3.	Очікувані результати навчання	6
4.	Програма навчальної дисципліни	7
5.	Структура навчальної дисципліни	10
6.	Теми лекційних занять	12
7.	Теми семінарських занять	12
8.	Теми лабораторних занять	13
9.	Самостійна робота	13
10.	Методи навчання	14
11.	Методи оцінювання	14
12.	Критерії оцінювання рівня знань і умінь здобувачів	14
13.	Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти	16
14.	Методичне забезпечення	16
15.	Рекомендована література	16
	Основна	16
	Допоміжна	17
	Інформаційні ресурси	20

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		2-й	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 6	Освітній рівень: другий (магістерський)	24 год.	– год.
		Семінарські	
		24 год.	– год.
		Лабораторні	
		24 год.	– год.
		Самостійна робота	
		108 год.	– год.
		Індивідуальні завдання:	
		– год.	
		Вид контролю:	
диференційний залік			
<p>Пререквізити: загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Вступ до мовознавства»; «Вступ до літературознавства»; «Сучасна українська літературна мова»; «Історія української літератури»; «Інформаційно-комунікаційні технології в галузі»; «Педагогічна психологія»; Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти; «Методика викладання української літератури у закладах загальної середньої освіти»).</p>			

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інноваційні технології навчання української мови і літератури у закладах освіти» формує професійно-фахові та методичні компетентності у здобувачів в умовах розвитку нової української школи (НУШ), спрямована на подолання розриву між традиційними та сучасними методиками навчання та викладання.

Метою є: ознайомлення із сучасними методиками навчання та викладання у загальноєвропейському освітньому просторі, спрямовані на формування ціннісної особистості вчителя української мови і літератури нової генерації в умовах розвитку реалізації концепції НУШ.

Завдання:

- визначити ключові питання методики навчання та викладання української мови та літератури в ЗЗСО з фокусом на профільне навчання;
- дослідити специфіку навчального предмета української мови та літератури, програми профільного рівня з української мови та літератури для 10-11 кл., проблему типології уроків мови і літератури в сучасній школі та їхню структуру, методи, форми, прийоми вивчення української мови та літератури в умовах реалізації ключових компетентностей та наскрізних умінь нової української школи;
- познайомити зі специфікою сучасних методик навчання й викладання в освітній траєкторії;
- закріпити практичні навички роботи із сучасними інструментами взаємодії зі здобувачами ЗЗСО у процесі реалізації трансдисциплінарного підходу.

У результаті опанування навчальної дисципліни **«Інноваційні технології навчання української мови і літератури у закладах освіти»** здобувачі повинні **знати:**

- концепцію нової української школи (НУШ);
- концепцію мовної та літературної освіти;
- державний стандарт базової середньої освіти;
- особливості навчальної програми з української мови та літератури профільного рівня (10-11 кл.) для закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО);
- специфіку змісту та побудови навчальних підручників з української мови та літератури для ЗЗСО;
- дидактичні основи і предметну специфіку уроків української мови та літератури;
- специфічні методи, прийоми та форми навчання і викладання уроків української мови та літератури в умовах реалізації ключових компетентностей і наскрізних умінь НУШ;
- вимоги до сучасного уроку української мови та літератури, класифікації уроків української мови та літератури;
- специфіку сучасних методик навчання і викладання;
- засади новаторського викладання як ціннісні характеристики вчителя української мови та літератури нової генерації.

Здобувачі вищої освіти мають вміти:

- скласти календарний, тематичний, поурочний плани;
- спланувати й проаналізувати різні за типологією уроки української мови та літератури у відповідності з найновішими досягненнями методичної науки;
- доцільно обирати форми, методи і прийоми організації викладання відповідно до теми, мети навчального матеріалу;
- працювати над удосконаленням усного та писемного мовлення здобувачів ЗЗСО;
- застосовувати в освітній траєкторії сучасні методики навчання і викладання.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей і програмних результатів** навчання відповідно до освітньої програми, а саме:

загальні компетентності:

- здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв’язання проблем, ініціативності та підприємливості;
- здатність до міжособистісної взаємодії, ефективної комунікативної діяльності, роботи в команді та автономно;
- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання в практичних ситуаціях, здатність до адаптації та дії в новій ситуації ;
- здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній і науковій діяльності;
- здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним;
- здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних принципів та норм, мультикультурності, недискримінаційного підходу в освіті;
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності:

- вільне володіння категоріально-понятійним інструментарієм у галузі філологічної, методичної науки для використання у професійній діяльності;
- здатність використовувати досягнення сучасної науки в практиці навчання мови та літератури в закладах освіти; критично осмислювати й доцільно застосовувати сучасні інтерактивні методики й освітні технології навчання літератури; створювати навчально-методичне забезпечення з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду задля якісної організації освітнього процесу в профільних класах старшої школи;
- володіння основами планування, цілепокладання, об’єктивного контролю та моніторингу успішності процесу навчання здобувачів ЗЗСО старшої

- школи із пошуком ефективних шляхів їх мотивації до саморозвитку, самовизначення, зацікавленості та усвідомленого ставлення до навчання;
- уміння організувати освітній процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на розвиток учнів або студентів; здатність до ефективної та компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної комунікації.

Результати навчання:

- уміти планувати освітній процес, прогнозувати його основні показники на основі сучасних теоретичних та методичних знань у галузі педагогіки;
- ефективно використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, мовознавства та літературознавства;
- моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання мови та літератури в закладах освіти, використовуючи здоров'язбережувальні методики і технології та на основі екологічної свідомості.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №1.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Тема 1. Особистісно орієнтований підхід як умова інноваційної діяльності педагога

Поняття про педагогічну інноватику, її розвиток. Передумови виникнення педагогічної інноватики. Тлумачення понять «інновація», «новація», «новизна». Основні компоненти інноваційного процесу. Продукти інноваційної діяльності педагога. Форми інноваційної діяльності. Значення передового педагогічного досвіду у інноваційній діяльності вчителя. Компоненти інноваційної діяльності педагога. Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Витоки особистісно зорієнтованого підходу до навчання і виховання. Основні ознаки сучасної особистісно зорієнтованої навчально-виховної моделі. Умови ефективності здійснення особистісно зорієнтованого підходу у навчально-виховному процесі.

Класифікації перспективних технологій навчання за різними критеріями: педагогічні технології на основі гуманізації і демократизації педагогічних стосунків; педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів; педагогічні технології на основі ефективності організації й управління процесом навчання та інші.

Тема 2. Проєктування уроку на основі інноваційних технологій навчання

Структура уроку української мови та літератури з використанням інноваційних технологій.

Тема 3. Проєктні технології навчання

Історія виникнення методу проєктів. Зміст проєктної технології, її структура, етапи роботи над проєктом. Типологія проєктів. Вимоги до організації проєктів. Використання проєктної технології на уроках української мови та літератури.

Тема 4. Технології проблемного навчання на уроках української мови та літератури

Компоненти проблемної технології сучасного уроку української мови та літератури. «Проблемна ситуація», «проблемна вправа», «проблемне завдання», «проблемне запитання».

Шляхи створення проблемних ситуацій на сучасному уроці української мови та літератури (проблемна ситуація з ускладненням, проблемна ситуація-діалог, ситуація-проблема). Види проблемних ситуацій. Особливості використання технології проблемного навчання на уроках української мови та літератури.

Тема 5. Технологія дослідницького (евристичного) навчання

Евристичне навчання та його дидактичні можливості. Основні методи і механізми евристичної діяльності. Евристична бесіда як інноваційний метод навчання мови та літератури.

Тема 6. Ігрові технології в шкільному курсі української мови та літератури

Педагогіко-психологічні особливості гри. Гра як вид діяльності, функції гри. Класифікації ігор за характером педагогічного процесу. Етапи підготовки та проведення навчальної гри. Використання ігрових технологій на уроках української мови та літератури. Етапи проведення ділової гри, її підготовка.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2.

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

Тема 7. Медіатехнології на уроках української мови та літератури

Медіаосвіта і медіа культура сучасної особистості. Медіаконтент та його види: відеоролики; ментальні карти; медіатексти (інтерв'ю, коментарі, есе, реклама); анімаційні фільми; креолізовані тексти (буктрейлер, комікс (манга), постер, буклет, фото колаж, логотип, скрапбукінг, «дуддл», кардмейкінг тощо); мультфільми; відеокліпи; флешмоби; веб-квести; медіаакції; скайп-конференції; флеш-ігри; постери; плейкасти тощо).

Медіаконтент на уроках української мови та літератури як засіб формування умінь критичного сприймання, аналітичного опрацювання, оцінювання достовірності та об'єктивності інформації; підвищення якості комунікативної компетентності; зміцнення національної ідентичності, формування свідомої патріотичної особистості.

Тема 8-9. Технології дистанційного та змішаного навчання

Основні елементи дистанційного навчання: дистанційні курси; веб сторінки й сайти; електронна пошта; форуми й блоги; чат і ICQ; теле - і відео конференції віртуальні класні кімнати. Засоби навчання нового покоління в шкільному курсі української мови. Особливості використання онлайн-інструментів у професійній діяльності вчителя-словесника.

Критерії вибору засобів організації дистанційного навчання: відповідність поставленим методичним цілям, універсальність цих інструментів, зрозумілість інтерфейсу як для учителя, так і для учнів. Перевага україномовних ресурсів або таких, що мають інтуїтивно зрозумілий інтерфейс. Врахування можливих потреб учнів та засади універсальної доступності програмних засобів.

Основні форми онлайн-комунікації. поширені веб-ресурси для дистанційного навчання: платформа Moodle (<https://moodle.org/>), платформа Google Classroom (<https://classroom.google.com>), ZOOM (zoom.us/download), classdojo (<https://www.classdojo.com/uk-ua/signup/>), classtime (<https://www.classtime.com/uk/>), learningapps.org (learningapps.org).

Створення комунікативного простору. Типи взаємодій з різними цілями: оперативне інформування; повідомлення нового матеріалу; уточнювальні запитання; коментарі до виконаних робіт тощо.

Тема 10-11. Цифрові технології навчання і викладання. Цифрові компетентності

Розмаїття мультимедійної освіти.

Приклади цифрових сервісів онлайн-дошок: <https://jamboard.google.com/> та <https://miro.com/app/>.

Інтерактивні сервіси миттєвого опитування: <https://kahoot.com/> , <https://www.mentimeter.com/> , <https://www.poll Everywhere.com/>.

Цифрова творчість учнів. Об'єкти цифрової творчості учнів: карти понять (<https://www.mindmeister.com/>); комікси (<https://www.storyboardthat.com/>); блоги (<https://www.blogger.com/>); програми (<https://scratch.mit.edu/>); інфографіка (<https://www.canva.com/>); анотовані зображення (<https://www.thinglink.com/>); флеш-картки, власні тести тощо.

Використання Е-ресурсів в умовах змішаного навчання: мета, особливості, перспективи. Приклади творчого застосування Е-ресурсів.

Основні форми онлайн-комунікації. Створення комунікативного простору. Поширені веб-ресурси для дистанційного навчання: платформа classtime (<https://www.classtime.com/uk/>), learningapps.org (learningapps.org). Онлайн-сервіс Kahoot – інтерактивні навчальні ігри: вікторини, обговорення, опитування. Інструменти штучного інтелекту (ШІ) (Artificial Intelligence) в освітній траєкторії.

Тема 12. Запровадження європейських методик навчання та викладання в освітньому просторі нової української школи

Специфіка сучасних методик навчання і викладання: формувальне навчання та оцінювання («Assessment for learning»), соціально-емоційне навчання («Social-Emotional Learning» (SEL), моделі дизайну навчання ADDIE у дистанційній

освіті, модель навчання «Перевернутий клас» (Flipped Class), метод змішаного навчання (Blended learning).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		с	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №1.													
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ													
Тема 1. Особистісно орієнтований підхід як умова інноваційної діяльності педагога	6	2	2			2							
Тема 2. Проектування уроку на основі інноваційних технологій навчання	6	2	2			2							
Тема 3. Проектні технології навчання	6	2	2			2							
Тема 4. Технології проблемного навчання на уроках української мови та літератури	6	2	2			2							
Тема 5. Технологія дослідницького (евристичного) навчання	6	2	2			2							

Тема 6. Ігрові технології в шкільному курсі української мови та літератури	6	2	2			2							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2.													
РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ													
Тема 7. Медіатехнології на уроках української мови та літератури	6	2	2			2							
Тема 8-9. Технології дистанційного та змішаного навчання	12	4	4			4							
Тема 10-11. Цифрові технології навчання і викладання. Цифрові компетентності	12	4	4			4							
Тема 12. Запровадження європейських методик навчання та викладання в освітньому просторі нової української школи	6	2	2			2							
Усього годин	72	24	24			24							

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль №1. Інноваційна діяльність учителя української мови та літератури в умовах розвитку нової української школи	
1.	Особистісно орієнтований підхід як умова інноваційної діяльності педагога.	2
2.	Проектування уроку на основі інноваційних технологій навчання.	2
3.	Проектні технології навчання	2
4.	Технології проблемного навчання на уроках української мови та літератури	2
5.	Технологія дослідницького (евристичного) навчання	2
6.	Ігрові технології в шкільному курсі української мови та літератури	2
	Змістовий модуль №2. Розвиток цифрових компетентностей Як інноваційна складова навчання та викладання	
7.	Медіатехнології на уроках української мови та літератури	2
8.	Технології дистанційного та змішаного навчання	4
9.	Цифрові технології навчання і викладання. Цифрові компетентності	4
10	Запровадження європейських методик навчання та викладання в освітньому просторі нової української школи	2
	Разом:	24

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль №1. Інноваційна діяльність учителя української мови та літератури в умовах розвитку нової української школи	
1.	Особистісно орієнтований підхід як умова інноваційної діяльності педагога.	2
2.	Проектування уроку на основі інноваційних технологій навчання.	2
3.	Проектні технології навчання	2
4.	Технології проблемного навчання на уроках української мови та літератури	2
5.	Технологія дослідницького (евристичного) навчання	2
6.	Ігрові технології в шкільному курсі української мови та літератури	2
	Змістовий модуль №2. Розвиток цифрових компетентностей	

Як інноваційна складова навчання та викладання		
7.	Медіатехнології на уроках української мови та літератури	2
8.	Технології дистанційного та змішаного навчання	4
9.	Цифрові технології навчання і викладання. Цифрові компетентності	4
10.	Запровадження європейських методик навчання та викладання в освітньому просторі нової української школи	
	Разом:	24

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль №2. Розвиток цифрових компетентностей Як інноваційна складова навчання та викладання	
1.	Медіатехнології на уроках української мови та літератури	6
2.	Технології дистанційного та змішаного навчання	6
3.	Цифрові технології навчання і викладання. Цифрові компетентності	6
4.	Запровадження європейських методик навчання та викладання в освітньому просторі нової української школи	6
	Разом:	24

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль №1. Інноваційна діяльність учителя української мови та літератури в умовах розвитку нової української школи	
1.	Особистісно орієнтований підхід як умова інноваційної діяльності педагога.	10
2.	Проектування уроку на основі інноваційних технологій навчання.	12
3.	Проектні технології навчання	12
4.	Технології проблемного навчання на уроках української мови та літератури	10
5.	Технологія дослідницького (евристичного) навчання	10
6.	Ігрові технології в шкільному курсі української мови та літератури	10
	Змістовий модуль №2. Розвиток цифрових компетентностей Як інноваційна складова навчання та викладання	
7.	Медіатехнології на уроках української мови та літератури	10
8.	Технології дистанційного та змішаного навчання	10

9.	Цифрові технології навчання і викладання. Цифрові компетентності	10
10	Запровадження європейських методик навчання та викладання в освітньому просторі нової української школи	14
	Разом:	108

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- МН1 – словесний метод (лекція, бесіда, пояснення, доповідь, диспут, тощо);
МН2 – практичний метод (лабораторні заняття);
МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).

10. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

- МО1 – усне або письмове опитування;
МО2 – тестування;
МО3 – контрольна робота змістового модуля;
МО4 – диференційний залік.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАТЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ

100 («відмінно»): здобувач глибоко володіє матеріалом: визначає ключові питання з інноваційних технологій навчання української мови і літератури у закладах освіти; володіє уміннями й навичками аналізу навчального заняття, самостійно визначає оптимальні та ефективні методичні прийоми, види роботи на заняттях під час викладання; володіє інноваційними технологіями навчання української мови й літератури; визначає переваги й недоліки класичної та інноваційної методичної системи, критично й креативно підходить до їх застосування на занятті.

90-95 («відмінно»): здобувач у повній мірі володіє матеріалом: визначає ключові питання з інноваційних технологій навчання української мови і літератури у закладах освіти; володіє уміннями й навичками аналізу заняття, самостійно визначає ефективні методичні прийоми, види роботи на заняттях; володіє інноваційними технологіями навчання української мови й літератури; вільно орієнтується в сучасних технологіях викладання.

82-89 («добре»): здобувач добре володіє матеріалом: обізнаний з уміннями й навичками аналізу уроку; самостійно визначає ефективні методичні прийоми, види роботи на заняттях; володіє інноваційними технологіями навчання української мови й літератури.

75-81 («добре»): здобувач достатньо володіє матеріалом: обізнаний із інноваційними технологіями навчання української мови й літератури; самостійно визначає прийоми, форми й види робіт на заняттях.

74-67 («задовільно»): здобувач задовільно володіє матеріалом: ознайомлений з окремими методами, формами й прийоми для роботи на заняттях; допускає помилки під час планування та організації навчального процесу під час викладання; володіє окремими інноваційними технологіями навчання української мови й літератури.

66-60 («задовільно»): здобувач задовільно володіє матеріалом: допускає помилки під час визначення мети навчальних занять за специфікою предмета, за особливостями взаємодії учитель та учень; не розрізняє методи й прийоми для роботи на заняттях різного типу; не орієнтується в сучасних технологіях викладання.

55 і менше («незадовільно»): здобувач незадовільно володіє матеріалом: не розрізняє типи програм у закладах вищої освіти; не орієнтується в методичних прийомах, особливостях застосування видів роботи в процесі викладання української мови та літератури; не володіє навичками організації і проведення уроків різних типів; допускає методичні помилки під час організації вивчення окремих розділів української мови й літератури; не орієнтується в сучасних технологіях викладання.

0 балів («незадовільно») ставиться тоді, якщо здобувач відмовляється відповідати на питання білета.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74			D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66	задовільно		E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вивчення курсу завершується складанням диференційного заліку.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за контрольні

точки (60%) та контрольні роботи змістових модулів (40%), набраних упродовж навчального семестру.

Кількість КТ – 2 (коефіцієнт – 0,3)

Кількість КРЗМ – 2 (коефіцієнт – 0,2)

Поточний контроль та самостійна робота				
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2		Сума балів
КТ №1	КРЗМ №1	КТ №2	КРЗМ №2	100
(Семінари 1-6)	(Лабораторні 1-6)	(Семінари 7-12)	(Лабораторні 6-12)	
30	20	30	20	

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

«Інноваційні технології навчання української мови і літератури у закладах освіти» забезпечується робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом, електронними конспектами лекцій, планами семінарських і лабораторних занять, презентаціями, навчальними тестовими завданнями, основними електронними підручниками та посібниками, науковими публікаціями, зокрема й розробника цієї програми.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аналітичний огляд «Можливості для реалізації соціально-емоційного навчання в рамках реформи «Нова українська школа» (Feasibility Study on Opportunities for SEL within New Ukrainian School Reform) / Гриневич Л., Дрожжина Т., Глоба О. та інші; за заг. ред. Л. Гриневич, С. Калашнікової. Київ, «Видавнича група «Шкільний світ», 2021. 312 с.
2. Груба Т. Л. Методика формування мовної особистості старшокласника на уроках української мови (профільний рівень) : дис. докт. пед. наук : 13.00.02 / Груба Т. Л. Рівне, 2019. 547 с. URL: <http://surl.li/fonbz>
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 176 с. (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
4. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): монографія. К.: Освіта України, 2011. 464с.
5. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / Колектив авторів за редакцією М. І. Пентилюк: М. І. Пентелюк, С.О. Караман, О. В. Караман, О.М. Горошкіна та ін. Київ: Ленвіт, 2004. 400 с.
6. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні : посіб. для вчителя / [авт. кол.: Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В.]. К. : Педагогічна думка, 2012. 208 с.

7. Пентилюк М.І., Окуневич Т.Г. Сучасний урок української мови. Харків: вид. група «Основа», 2007.176 с.
8. Подлевська Н. Профільне навчання учнів в умовах реалізації концепції нової української школи. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*. 2018. Вип. 68. С. 156-159. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/1856>
9. Проботюк О. Профільне навчання української мови у старшій школі як чинник реалізації державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. *Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній навчальний заклад – доуніверситетська підготовка – вищий навчальний заклад* : зб. наук. праць матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25 травня 2016 р., м. Київ, Національний авіаційний університет : зб. матер. конф. / наук. ред. Н. П. Муранова. К. : НАУ, 2016. С. 191-195. URL: <http://surl.li/fomwt>

Допоміжна література

1. Андрієць О. М. Виховання культури мовлення учнів старших класів на уроках української мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2015. Вип. 57. С. 166-169. URL: <http://surl.li/fpuwb>
2. Андрієць О. М. Інноваційні технології навчання української мови в старших класах на основі науково-навчальних текстів. *Зб. наук. робіт Міжнародної наукової конференції «Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії»*. Ч.3 / За заг. ред. канд. філолог. наук, доц. О.С.Черемської. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – С.152-162.
3. Боряк О. В. Інноваційні форми організації навчання української мови в старших класах спеціальної школи / О. В. Боряк, О. М. Білоножко. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія* : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. Вип. 23. С. 24-28. URL: <http://surl.li/kapav>
4. Горошкіна О. М. Лінгводидактичні засади створення підручників з української мови для профільної школи. *Вісник Львівського університету. Серія: Філологічна*. 2010. № 50. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/philology/article/view/378>
5. Греб М. М. Особливості використання дидактичного потенціалу проблемного підходу на уроках української мови у профільній школі. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2019. № 1(2). С. 123-132. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2019_1\(2\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2019_1(2)_15)
6. Демчук О. Картки-блоки як один із видів проблемно-пошукової роботи // *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 108–114.
7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352 с.

8. Діденко Н. Принципи організації позакласної роботи з української мови у процесі профільного навчання / Н. Діденко. *Педагогічний дискурс*. 2015. Вип. 18. С. 79-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/0peddysk_2015_18_16
9. Кричун Л., Іващенко О. Використання кейс-методу як інтерактивного методу навчання на уроках української мови. The 13 th International scientific and practical conference «Modern directions of scientific research development» (June 15-17, 2022) VoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. С. 693-699. URL: <http://surl.li/kapbr>
10. Кучеренко І. А. Інтеграція у вивченні української мови та літератури в новій українській школі. *Наукові записки науково-дослідної лабораторії «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі»*: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науковопрактичної конференції «Актуальні проблеми літературної освіти (пам'яті О. Р. Мазуркевича та П. К. Волинського)». Н. П. Сивачук (гол. ред.). Умань : АЛМІ, 2018. С. 40-46. URL: <http://surl.li/stfe>
11. Магдич Т. П. Робота над есе як метод формування ключових компетентностей учнів 10-11-х класів на уроках української мови. *Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Філологія та лінгводидактика в умовах євроінтеграції: реалії і перспективи» (25–26 жовтня 2018 р.)* / За заг. ред. І. В. Гайдаєнко; упор. Т. Г. Окуневич. 2018. С.109-112. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/32935/>
12. Мартинова У. С. Використання методу майндмепінг для комунікативних умінь учнів профільної школи / У. С. Мартинова. *Магістерські студії : альманах*. Херсон: ХДУ, 2021. Вип. 21. С. 71-73. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/15513>
13. Масловська Л. Г. Роль нестандартних уроків української мови та літератури у формуванні предметної й ключових компетентностей. *Українська мова і література в школі*. 2018. № 3. С. 44–49.
14. Немченко-Васілініч Т. В. Методика ейдотехніки та її використання на уроках української мови та літератури. *Творча майстерня вчителя*. URL: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/view/624>
15. Олійник А. М. Інтегроване навчання старшокласників у контексті вивчення морфології української мови. *Дослідження молодих учених у контексті розвитку сучасної науки: матер. VI щорічної Всеукр. наук.-практ. конф., 21 квітня 2016 р.* Київ, 2016. С. 55-61. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/14809/1/A_Oliynik_21_04_2016_konf_GI.pdf
16. Олійник А. М. Самостійна робота на уроках вивчення морфології української мови в старших класах закладів загальної середньої освіти (профільний рівень) / А. М. Олійник. *Наукові записки [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки : [збірник наукових статей]*. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. Вип. СХХХVIII (138). С. 154-160. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/24236?show=full>
17. Палихата Е., Штафірна Л. Навчання публічного мовлення старшокласників з урахуванням вимог програми і матеріалів підручників

з української мови. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка.* 2022. Вип. 1(1). С. 142–149. URL: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/261449>

18. Резнік Т. П. Дидактичні ресурси з української мови як чинник формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів 10 класу ліцею. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки.* 2022. Вип 8 (346). Ч.1. С. 198-206. URL: <http://visnyk.luguniv.edu.ua/index.php/vped/article/view/711>
19. Рибалка О. М. Використання ігрових технологій на уроках української мови в процесі профільного навчання. *The 4th International scientific and practical conference «Fundamental and applied research in the modern world» (November 18-20, 2020).* VoScience Publisher, Boston, USA. 2020. С. 830-834. URL: <http://surl.li/fptaj>
20. Скляр І. О. Криза читання та розвиток критичного мислення в освітньому середовищі ЗВО // *Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції (21 червня 2023 року) / оргком. Н. М. Черненко, О. М. Соловейчук.* Одеса : Університет Ушинського, 2023. С. 68-70.
21. Топчій Л. С. Формування україномовної соціокультурної компетентності: теоретичні і практичні аспекти. *Молодий вчений.* Одеса, 2014. № 7. С. 170–173. URL: <http://surl.li/kapdw>
22. Шуневич О. М. Лінгводидактичні основи формування в старшокласників умінь конспектувати навчальні тексти. *Наукові записки Національного університету Острозька академія.* Серія: Філологічна. 2013. Вип. 40. С. 272-275. URL: https://lingvj.oa.edu.ua/assets/files/full/2013/n40/NZ_Vyp_40.pdf#page=272
23. Якимчук М. Ю. Система діяльності з розвитку творчих здібностей лінгвістично обдарованих старшокласників на навчальних заняттях української мови / М. Ю. Якимчук. *Освіта та розвиток обдарованої особистості.* 2016. № 6. С. 37-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Otros_2016_6_10
24. Ясович Є. Формування текстотворчої компетентності учнів старших класів загальноосвітньої школи. *Магістерський науковий вісник.* 2020. Вип. 35. С. 275-278. URL: <http://surl.li/fpuxf>

Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Журнал «Дивослово». URL : <https://dyvoslovo.com.ua/main/>
3. Закон України «Про освіту». URL : <http://surl.li/jxtzu>
4. Концепція «Нова українська школа» 2016 р. URL: <http://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>

5. Концептуальні засади реформування загальної середньої освіти в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
6. Методичні рекомендації МОН України для закладів загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/metodichni-rekomendaciyi>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Освітній портал України. URL : <https://osvita.ua/index.html/>
9. Освітні програми з предметів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
10. «Український педагогічний журнал». URL : <http://surl.li/jzoss>